Stockholms läns landsting

Landstingsstyrelsens förvaltning

PM REMISS OM FÖRSLAG TILL POLICY INKÖP 2017-12-22 LS 2017-1197

PM

Remiss om förslag till policy för inköp

Innehållsförteckning

Remiss om förslag till policy för inköp 3
Beskrivning.....3

Förvaltningens förslag och motivering..... 3
Sammanfattning.....3
Bakgrund 3
Om policy för inköp 4
Ekonomiska konsekvenser 7

Remiss om förslag till policy för inköp

Beskrivning

Förslag till ny policy för inköp som ska gälla för Stockholms läns landstings nämnder (nämnd/styrelse och förvaltning) och bolag (styrelse och verksamhet).

I promemorian finns en beskrivning av innehållet i policyn, hur den har tagits fram och vilka mer detaljerade styrdokument som planeras tas fram för att komplettera policyn. Promemorian innehåller också förslag till vilka befintliga styrdokument inom området som föreslås upphöra att gälla i samband med landstingsfullmäktiges beslut om policy för inköp.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Landstingets inköpsarbete har stor påverkan på landstingets kostnader och den service som landstinget kan erbjuda invånarna. Det påverkar därmed förutsättningarna för landstinget att nå vision och mål. Policyn pekar ut landstingsfullmäktiges viljeriktning och förtydligar att landstingets inköpsarbete ska ge ekonomiskt effektiva affärer, med balanserad riskexponering, som ger rätt kvalitet till bästa möjliga pris och som är till nytta för invånarna i enlighet med landstingets mål.

Policyn ersätter den nuvarande upphandlingspolicyn. Nuvarande riktlinje för upphandling ska ses över för att vara i linje med ny policy och landstingsstyrelsen ska besluta om ny eller reviderad riktlinje. Landstingets uppförandekod för leverantörer kvarstår. Policyn anger en viljeriktning att utveckla inköp inom landstinget vad gäller strategi och affärsmässighet, att tydliggöra ansvar för exempelvis landstingsstyrelsen samt nämnder och bolag samt att säkerställa att inköp genomförs i enlighet med tillämplig lagstiftning.

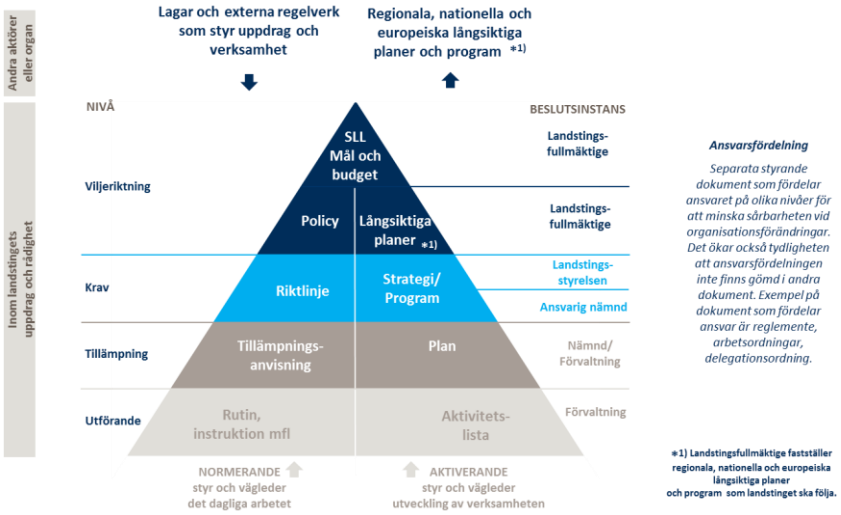
Bakgrund

Uppdrag från landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen

I syfte att säkerställa effektiv ledning, styrning och uppföljning inom Stockholms läns landsting gav landstingsfullmäktige i SLL Mål och budget 2018, LS 2017-0452, i uppdrag till landstingsstyrelsen att arbeta fram förslag till förändring av landstingets policyer. I samma syfte har landstingsstyrelsen gett i uppdrag till landstingsdirektören att minska antalet policyer. Det ingår som deluppdrag i det mer omfattande uppdraget Effektiv ledning, styrning och uppföljning, LS 2017-0180.

Utvecklingsarbetet ska leda till att antalet policydokument i landstinget minskar till ett tiotal. Arbetet innebär dels att utveckla några policyer enligt tidigare beslut av fullmäktige, dels att samla områden som hör ihop i gemensamma policydokument. De nya policydokumenten ska skapa en helhet som är ändamålsenlig för en modern förvaltningsorganisation. Målet är en minskad administrativ överbyggnad och sänkta kostnader för byråkrati i kärnverksamheten. En tydligare styrning förväntas också ge ökad efterlevnad och förbättrade förutsättningar för uppsikt.

Nedan visas en bild från SLL Mål och budget som illustrerar hierarki och struktur för landstingsövergripande styrande dokument.

Om policy för inköp

Innehåll

Stockholms läns landsting köper varje år in varor, tjänster och byggentreprenader till mycket stora belopp. Kvaliteten i inköpsarbetet påverkar landstingets kostnader och den service som landstinget kan erbjuda invånarna. Inköp påverkar därmed förutsättningarna för landstinget att nå vision och mål. Policyn pekar ut landstingsfullmäktiges viljeriktning och förtydligar att landstingets inköp ska ge ekonomiskt effektiva affärer, med balanserad riskexponering, som ger rätt kvalitet till bästa möjliga pris och som är till nytta för invånarna i enlighet med landstingets mål.

Policyn för inköp anger styrande principer för hur landstinget ska bedriva och utveckla inköpsarbetet. Den anger principer för att landstinget ska

utvecklas som professionell beställare, för affärsmässighet, affärsetik och konkurrens.

Dokumentet ersätter landstingets nuvarande Upphandlingspolicy. Policyn för inköp innehåller flera förändringar av vikt i jämförelse med nuvarande policy. Förändringen av namnet från upphandling till inköp har gjorts för att tydliggöra en förflyttning där inköp är ett bredare perspektiv som inbegriper såväl strategiskt arbete som analys och planering, upphandling, uppföljning och erfarenhetsåterföring samt kunskapsutveckling. Alla dessa aspekter är väsentligt förstärkt i förslag till ny policy.

En avsikt med den nya policyn är vidare att förstärka affärsperspektivet och hur effektivt inköp ska bidra till rätt kvalitet till bästa möjliga pris, stärka hållbarhetsperspektivet, bidra till marknadsutveckling, innovation och god service till invånarna.

Policyn inbegriper förändringar och/eller tydliggöranden i ansvar för bland annat landstingsstyrelsen såväl som nämnder och bolag. I ny policy framgår tydligt att det är de upphandlande myndigheterna, nämnderna och bolagen, som har ansvaret för den upphandlande myndighetens inköpsarbete och upphandlingar. Landstingsstyrelsen har uppsiktsansvar och ska säkerställa att inköp bedrivs på ett effektivt sätt och i enlighet med tillämplig lag. Landstingsstyrelsens ansvar för strategisk ledning av inköp och inköpsarbetet tydliggörs i den nya policyn. Förslag till ny policy tydliggör också att landstingsstyrelsen ska peka ut ansvar inom landstinget för upphandlings- och inköpsstöd/tjänster till nämnder och bolag mot ersättning. I den nya policyn tydliggörs att upphandlings- och inköpsstöd/tjänster till nämnder och bolag kan organiseras under landstingsstyrelsen men det är inte ett krav. Detta är en skillnad mot nuvarande policy där inköps, -och upphandlingsstöd som krav ska organiseras under landstingsstyrelsen. Vidare tydliggörs att det inte enbart är under landstingsstyrelsens ansvar som samordnade upphandlingar ska genomföras utan samordnade upphandlingar kan enligt förslag till ny policy även genomföras av exempelvis två nämnder som samverkar i planering och genomförandet av en samordnad upphandling.

Förslag till ny policy föreslår ett kategoristyrt inköpsarbete inom landstinget för att kunna identifiera och realisera samordningsfördelar och använda landstingets storlek som beställare. Att utveckla landstinget till att arbeta genomgripande med kategoristyrt inköpsarbete är en stor förändring inom landstinget som kommer kräva en stark förändringsledning i genomförandet. Syftet med utvecklingen är att skapa effektivitet och kvalitet i landstingets inköp i enlighet med landstingets styrande dokument, mål och vision.

Arbetsmetod
Policyn har tagits fram av landstingsstyrelsens förvaltning i dialog med sakkunniga och specialister. Policyn har sänts på intern remiss under arbetets gång till förvaltningar och bolag inom landstinget samt beredningen för centrala samverkansgruppen. Samtliga synpunkter har beaktats och avvägts mot varandra vilket innebär att det förslag som nu ligger är väl berett inom hela landstinget. Utifrån beredningen kan det konstateras att det inom landstinget finns olika mening om hur inköp och inköpsarbete bör bedrivas. Detta pekar på ett behov av att utifrån förslag till ny policy bedriva ett utvecklingsarbete och förändringsledning gemensamt inom landstinget för att nå landstingsfullmäktiges viljeriktning med policyn. En gemensam uppfattning är att ett gemensamt kategoristyrt inköpsarbete inom landstinget är en viktig framgångsfaktor för att nå samverkan, effektivitet och kvalitet i inköpen. Generellt lyfts också fram att affärsmässighet i inköp och inköpsprocessen är något som behöver förstärkas. Landstingets koncernledning har varit involverade i kvalitetssäkring under arbetets gång.

Kompletterande styrande dokument
Befintlig Uppförandekod för leverantörer föreslås kvarstå. Nuvarande Riktlinjer för upphandling ska ses över i sin helhet för att säkerställa att de är i linje med policyn och att det finns styrning inom alla relevanta områden med hänsyn till den nya policyn. Landstingsstyrelsen ska besluta om ny eller reviderad riktlinje.

Där så är lämpligt avser landstingsstyrelsens förvaltning också att ta fram landstingsövergripande tillämpningsanvisningar. I arbetet med effektivare landsting är ambitionen att landstinget och dess verksamheter ska minska antalet styrdokument vilket innebär att lokala dokument (för nämnder, styrelser och landstingsägda bolag) endast ska arbetas fram om något behöver kompletteras/förtydligas för den egna verksamheten. I övrigt är ambitionen att de landstingsövergripande styrdokumenten ska utgöra tillräcklig styrning.

Policyer som upphör att gälla
I samband med att landstingsfullmäktige fattar beslut om policy för inköp avser landstingsstyrelsens förvaltning föreslå att följande styrande dokument upphör att gälla:

- Upphandlingspolicy (LS 0912-1005)

Kommunikation
Kommunikation är centralt för att säkerställa förståelse för och följsamhet av den beslutade policyn och de mer detaljerade styrande dokument som kompletterar den. I kommunikationsplaneringen för policyn ingår att bedöma till vilka målgrupper som policyn ska kommuniceras och hur det

ska göras, om det finns behov av utbildningsinsatser samt vilket kommunikationsmaterial som behöver tas fram.

En viktig del i kommunikationen är att säkerställa att det på landstingets webbplatser finns lättillgänglig och ändamålsenlig information om landstingets policyer och tillhörande dokument, om hur olika dokument inom samma område hänger ihop och om hur de ska användas. Det gäller framförallt på intranätet och i början av 2018 lanseras ett nytt intranät för landstinget där lösningar för detta ska utvecklas för att vägleda användaren till rätt information. I det arbetet ingår också att optimera sökverktyg för detta ändamål.

Ekonomiska konsekvenser

Policyn innebär en viljeriktning att göra inköp inom landstinget mer effektivt. Viljeriktningen i policyn innebär att landstinget behöver utvecklas som professionell beställare. Denna utveckling kan initialt komma att medföra kostnader för kompetensförstärkning, utveckling och utbildning men bedöms leda till lägre kostnader för landstinget i och med effektivare inköp. Policyn för inköp medför vidare vissa kostnader för kommunikation och eventuella utbildningsinsatser. Dessa finansieras inom beslutad ekonomisk ram för respektive verksamhet.